

Ghidul voluntarului PRO-CHILD

“Ca simplu individ nu pot face nimic. Ca și grup putem găsi mijloace să ne rezolvăm fiecare problemele.”

CUVÂNT ÎNAINTE

Cum s-a nascut Fundația ?

Fundația Inimă pentru Inimă, încă de la început, a fost formată în mare majoritate din tineri, mereu atenți la diversitatea problemelor sociale și umane ale societății, cu o dorință extraordinară de a înțelege și o mare disponibilitate de a ajuta.

Văzând cu proprii ochi condițiile copiilor abandonați în centre, trăind cu fiecare fibră suferința și disperarea familiilor în fața sărăciei și a neputinței, am ajuns cu toții la concluzia că tristețea, depresia și indignarea nu ar fi rezolvat mare lucru și atunci am hotărât că trebuie să existam. Aflați față în față cu durerea, sărăcia, ignoranța, iată cum s-a aprins scânteia dorinței de a exista, de a ne dăru, de a ajuta.

Acesta a fost ...Începutul.

Construcția comunităților pentru copii și tineri: (Căsuța cu Pitici-de la Ocnele Mari(2000), unde ai senzația că faci pace cu întreg Universul, Casa Raffaella(2001) - unde tinerii învață ce este speranța, apartamentele sociale (2002) - cu bucuria trăită la primirea primului salariu de cei pentru care cu puțin timp în urmă,viitorul era confuz și nesigur, Căsuța cu Povești, Măcin (2003), Viața e frumoasă - Brăila, în 2004, Căsuța cu solar, în 2006, Centrul de zi Petria) a fost doar o parte din experiența trăită.

Dincolo de acestea am învățat cum putem începe să-i ajutăm pe alții. Ascultând și încercând să înțelegem, am învățat de la fiecare persoană, de la fiecare moment trăit.

Dar mai ales am încercat să găsim INIMA în toți ceilalți din jurul nostru, energia de a schimba ceea ce nu place, fără frica de a spune lucrurilor pe nume, chiar dacă erau neplăcute sau...incomode.

Am învățat că, a fi de partea celor dezavantajați, alături de cei ce trăiesc în mizerie, unde lipsește în totalitate dreptatea, e lucrul cel mai bun pe care îl putem face.

Ca întreaga noastră activitate trebuie să se desfășoare sub semnul SOLIDARITĂȚII, atât pentru copilul abandonat care are nevoie de dragoste, cât și pentru bătrânul singur care dorește să fie ascultat sau pentru tânărul marginalizat care dorește să ducă o viață onestă.

Am învățat să facem...politică. Adevărata politică. Nu cea a partidelor, ci aceea care ar trebui să garanteze drepturile fiecărui copil, femeie, bărbat care traiesc pe acest pământ, la o existență plină de fericire.

Dar știm de asemenea, ca nu putem rezolva toate problemele. Că dincolo de ...inimă e nevoie de competențe și profesionalism, fără de care ajutorul dat, nu ar fi eficient și nici în totalitate util.

Către ce ne îndreptăm?

După 15 ani de muncă socială la periferia societății am înțeles că toți avem țeluri în viață, ne dorim să fim, să avem, să ajungem, să realizăm. Pentru unii acestea rămân doar vise iar pentru alții devin realizări.

Eu cred însă că diferența constă în formularea țelului. Este un țel imaginar sau unul formulat în scris, precum o hartă bine trasată, cu o destinație bine definită.

Că pentru atingerea țelurilor e necesară dezvoltarea încrederii și stimei de sine, depășirea obstacolelor, acceptarea provocărilor.

În 15 ani am înțeles că promovarea bunăstării, înseamnă ameliorarea calității vieții, a unei vieți fără puncte de referință pozitive, fără ocazia de a vorbi, a sta și a face, împreună cu ceilalți.

Că trebuie în primul rând să înțelegem de ce are nevoie o persoană și de ce se află în acele condiții care o pun în dificultate. Că numai cunoscând cauzele, poți oferi ajutorul corect. Apoi să ne construim instrumentele concrete pentru ajutor, sprijinirea educației, propagarea culturii și a solidarității.

Cu această ocazie, doresc de asemenea, să mulțumesc tuturor celor care au participat activ la realizarea acestui proiect și mai ales celor care, uitând de programul de lucru de 8 ore, de familie, au fost alături de toate obstacolele, durerile, bucuriile, suferințele și grijile celor care au format "marea familie" a fundației "INIMĂ PENTRU INIMĂ".

Lidia Dobre

Președinte Fundația Inimă pentru Inimă

Voluntariatul în România a început în anii 1990, prin inițiativele promovate de organizațiile internaționale, care sensibilizate de multitudinea de probleme sociale observate, încercau să se implice în rezolvarea acestora. Primii voluntari au venit din străinătate, fiind îndrumați și gestionați de aceste organizații.

În prezent activitatea de voluntariat este reglementată de Legea 195 din 2001 privind voluntariatul, cu modificările și completările ulterioare. Conform art. 1, lit.a) din menționata lege voluntariatul este definit ca ”activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială”. Voluntariatul este la modă în ultimii ani, atrăgând în special tinerii în acțiuni de protecție a mediului sau de strângere de fonduri pentru persoane defavorizate, organizate cu precădere în perioada sărbătorilor. În județul Vâlcea voluntariatul social în rândul tinerilor a luat amploare în ultimii ani, rămânând însă destul de slab structurat.

Chestionarul realizat în cadrul proiectului “Promovarea drepturilor copiilor și adolescenților în România și Italia – PRO-CHILD ” a avut ca scop identificarea potențialilor voluntari din județul Vâlcea și care a fost aplicat unui număr de 501 de elevi din unitățile de învățământ organizate în mun. Râmnicu Vâlcea, ne-a oferit câteva informații viabile privind activitățile de voluntariat, modalitățile prin care ar dori să fie incluși în activități sociale care implică copii și tinerii, victime ale marginalizării și stereotipurilor, având ca scop identificarea unor persoane resursă. În cadrul studiului au fost incluși tineri din cadrul unităților de învățământ preuniversitar și universitar din Râmnicu Vâlcea, cu vârste cuprinse între 14 și 24 ani:

- Universitatea Spiru Haret;
- Universitatea Constantin Brâncoveanu;
- Colegiul Național Mircea cel Bătrân;
- Colegiul Național Alexandru Lahovari;
- Colegiul Economic;
- Grup Școlar Henri Coandă;
- Liceul de Artă;

Implicarea anterioară în activități de voluntariat a fost măsurată de răspunsurile la prima întrebare a chestionarului „*Ați fost implicat până acum în activități de voluntariat?*”. Un procent de 64% din respondenți nu au mai fost implicați în activități de voluntariat. Doar 36% din respondenți au fost implicați în acțiuni de voluntariat cu precădere în domeniul ecologiei și

protecției mediului acestea fiind organizate cu precădere de către școli ca și activități extrașcolare, fără să existe o persoană special desemnată pentru coordonarea și sprijinirea voluntarilor.

Motivația pentru voluntariat este diversificată, majoritatea tinerilor alegând însă ca variante preferate de răspuns variantele g) *pentru a dobândi experiență în profesia pe care mi-am ales-o*, b) *pentru a lega noi prietenii și pentru a cunoaște persoane noi* și c) *pentru că am încredere că lumea poate fi mai bună*.

Componenta de voluntariat a proiectului “Promovarea drepturilor copiilor și adolescenților în România și Italia – PRO-CHILD”, finanțat prin programul Drepturi Fundamentale și Cetățenie al Comisiei Europene face parte din activitățile principale ale cererii de finanțare înaintată de Asociația “Bambini in Romania” din Milano-Italia. (Workstream 2 – Implicarea tinerilor voluntari). Fundația “Inimă pentru Inimă” este partener în cadrul acestui proiect fiind responsabilă de activitățile derulate în România.

Activitatea principală nr. 2 – Implicarea tinerilor voluntari a avut ca obiect, pe teritoriul județului Vâlcea, implicarea activă a unui număr de 20 de tineri voluntari (vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani). După un program de formare, acțiunile lor adresate tinerilor de aceeași vârstă au avut ca obiectiv contracararea atitudinilor stereotipe, a rasismului și intoleranței față de copii și adolescenți și față de familiile lor, prin organizarea incubatoarelor de voluntariat.

Acțiunile principale derulate la nivelul județului Vâlcea de către Fundația Inimă pentru Inimă:

- Campanie de informare și sensibilizare precum și
- de asigurarea a vizibilității proiectului;
- Campanie de selecție și recrutare a unui grup de 20 de tineri voluntari;
- Curs de instruire pentru voluntari;
- Organizarea unui număr de 30 de incubatoare de voluntariat;

1. Ce este voluntariatul propus de Pro-Child?

Voluntariatul este activitatea desfășurată din proprie inițiativă, prin care o persoană fizică își oferă timpul, cunoștințele, talentele, abilitățile și energia în sprijinul altora, însă fără a primi o compensație financiară. Unul din voluntarii PRO-CHILD a dat o definiție foarte frumoasă a voluntariatului, numindu-l “bucurie pentru alții”. În cadrul voluntariatului, propunerea noastră este de a lucra în domeniul asistenței și protecției copilului, promovând drepturile copiilor și adolescenților. Toate activitățile propuse au la bază o metodologie de abordare nonformală, bazându-se în principal pe tehnici și metode de animație socială.

2. Ce înseamnă să fii voluntar?

Voluntarul este un mobilizator, o persoană care mobilizează, care mișcă lucrurile:

- Aduce oamenii împreună
- Construiește încrederea
- Încurajează participarea
- Facilitează discuțiile și luarea deciziilor
- Ajută ca totul să meargă ușor .
- Facilitează procesul de mobilizare în comunitate

Să fii voluntar înseamnă să îți folosești timpul și cunoștințele pentru a-i ajuta pe alții și prin asta să te dezvolti, să îți faci prieteni, să înveți să dăruiești. Implicându-te ca voluntar ai posibilitatea de a-ți pune ideile în practică și de a aduce schimbarea pe care ți-o dorești în jurul tău. Voluntariatul îți poate ocupa 2-3 ore pe zi, în funcție de proiectul în care alegi să te implici și de timpul tău.

3. Care este rolul voluntarului ?

Chiar dacă faci muncă voluntară, seriozitatea, motivația, implicarea și dăruirea nu trebuie să îți lipsească. Odată implicat într-un proiect de voluntariat vei avea anumite sarcini pe care va trebui să le duci la bun sfârșit în timpul stabilit. Vei face rapoarte despre activitatea ta. Sarcinile pe care le vei avea vor fi desfășurate atât în echipă cât și individual, vor fi sarcini care implică munca directă cu beneficiarii, sau alte sarcini administrative, acestea fiind foarte variate de la activități creative până la activități care necesită bune cunoștințe într-un anumit domeniu. Ca voluntar vei beneficia de formare la începutul fiecărui proiect și vei stabili de comun acord cu organizația în ce activități te vei implica și pe ce perioadă.

Munca ta va fi recunoscută, apreciată și vei primi feedback pentru ceea ce faci.

Exemple de activități pe care le poți desfășura:

- Activități recreative și socio-educative;

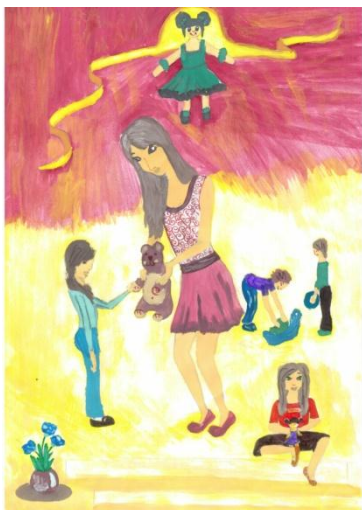

- Activități de socializare;
- Activități de promovare în cadrul campaniilor organizate de fundație;
- Campanii educaționale;
- Organizare evenimente pentru copii și tineri;
- Activități administrative.

4. Am drepturi ca voluntar ?

În calitate de voluntar vei avea toate drepturile stipulate în contractul de voluntariat și anume:

- Dreptul de a fi tratat ca și coleg cu drepturi egale;
- Dreptul de a fi respectat ca persoană, fără deosebire de rasă, etnie, sex sau orientare sexuală, convingeri politice sau religioase, abilitate fizică/psihică, nivel de educație, stare civilă, situație economică sau orice alte asemenea criterii;
- Dreptul de a participa activ la elaborarea și derularea programelor desfășurate de organizație conform contractului încheiat;
- Dreptul de ați exprima nemulțumirea;
- Dreptul de a desfășura activități în concordanță cu pregătirea profesională, preferințele personale în măsura disponibilității organizației;
- Dreptul de a avea acces la toate informațiile necesare pentru buna desfășurare a activității în cadrul organizației;
- Dreptul de a participa la sesiuni de formare în domeniul în care desfășoară activitatea;
- Dreptul la supervizare/orientare;
- Dreptul de a i se asigura un loc unde să-și desfășoare activitatea, accesul la echipamentul și consumabilele necesare derulării activității;
- Dreptul de a i se asigura de către beneficiarul voluntariatului, protecția muncii, în funcție de natura și de caracteristicile activității pe care o desfășoară;
- Dreptul la o durată a timpului de lucru agreată de comun acord, care să nu îi afecteze sănătatea și resursele psihofizice;
- Dreptul de a i se elibera de către asociație certificatul nominal care să ateste calitatea de voluntar;

- m) Dreptul de a fi promovat în conformitate cu rezultatele avute;
- n) Dreptul de a fi recompensat pentru activitatea desfășurată altfel decât financiar/material;
- o) dreptul de a primi feedback cu privire la activitatea desfășurată.

5) Care este tematica parcursului de formare?

Metodologia utilizata este interactivă, stimulează participarea prin exercitii de grup, jocuri de rol si este bazată pe o abordare nonformală.

Parcursul de formare al voluntarului în domeniul social, ce urmează sa lucreze cu adolescenții și copiii are o durată de 45 de ore si cuprinde următoarele tematici:

- Identificarea competențelor care vor fi valorizate si dezvoltate pe parcursul activităților derulate
- Formare pentru organizarea unei campanii de informare si sensibilizare in domeniul drepturilor copilului, integrării sociale, etc)

- Educația informală. Tehnici si instrumente de animație socială
- Fundamentele comunicării interculturale
- Problematica copilului și tânărului (studii de caz pentru instituțiile de protecție)
- Noțiuni de legislație privind voluntariatul și promovarea drepturilor copilului;
- Relațiile dintre persoanele marginalizate și populația rezidentă; discriminare și antidiscriminare, prejudecăți și stereotipii, etichetarea.
- Mobilizarea comunității; rolul și profilul animatorului social; metode și tehnici de animație socială;
- Proiectarea unui eveniment de promovare a drepturilor copilului

6) Pot veni cu propuneri pentru organizarea unor activități?

Da și ești chiar invitat să faci acest lucru. Este unul din motivele pentru care organizațiile sunt interesate să lucreze cu voluntari. Ei pot fi cei care îmbunătățesc activitatea, găsesc noi beneficiari, atrag noi surse de finanțare, vin cu idei noi. Proiectele propuse vor fi evaluate și puse în aplicare, în concordanță cu resursele și nevoile identificate de către organizație.

7) De ce mă implic?

- satisfacția personală;
- dobândirea de experiență în viitorul domeniu de activitate;
- familiarizarea cu diferite sisteme operaționale și cu instituții și/sau structuri organizaționale;
- crearea de prietenii și contacte profesionale utile până la găsirea unui loc de muncă pe baza experienței dobândite ca voluntar;
- obținerea de abilități care vă vor fi de folos în procesul de identificare a unui post: comunicare, leadership, spirit de echipă;
- cu siguranță fiecare voluntar poate adăuga motivațiile personale.

Incubatorul de voluntariat

Este modalitatea aleasă de către promotorii proiectului PRO-CHILD, pentru promovarea drepturilor copilului în școli, centre de plasament, comunități de copii și tineri. Aceste acțiuni au fost inițiate, organizate și conduse de cel puțin trei voluntari, cu o durată minimă de două ore și au implicat de fiecare dată un număr de 20-25 de copii și tineri.

Structura incubatorului de voluntariat

- Prezentare voluntari si prezentarea pe scurt a Fundatiei Inima pentru Inima si a proiectului Pro-Child - 5 minute;
- Joc de cunoastere 10 minute;
- Joc introductiv “Mesajul pe copac” – 30 minute;
- Cronica filmului *The Company* - 5 minute;
- Vizionarea filmului *The Company* - 35 de minute;
- Dezbateri in grupuri mici (cafeneaua publica) pe tema filmului 15-25 de minute;

- Prezentarea concluziilor in grupul mare. *10 minute*
- Voluntariatul ca si propunere de a face ceva concret. Completarea chestionarului de evaluare. *10 minute*

Obiectele povestesc – joc de cunoaștere

Fiecare tânăr caută un obiect pe care îl are asupra, de care este mândru sau foarte atașat (ceas, lăntișor, ac de păr..). Apoi lasă acel obiect să povestească despre posesorul său. De ex.”Eu sunt ceasul lui...El are mult de lucru și se uită des la mine.. De obicei merg cam repede pentru el...etc”. Este un joc inițial care relaxează atmosfera întâlnirii, oferă posibilitatea tinerilor să fie creativi și nu în ultimul rând ajută membrii grupului să se cunoască mai bine.

Mesajul pe copac –joc introductiv

Metoda "jocului" poate fi foarte ușor folosită de voluntari, jocul fiind recunoscut ca element fundamental în creșterea, în dezvoltarea personalității umane. Descrierea metodei: înainte de întâlnirea propriu-zisă animatorul lipește pe “copacii” (pot fi pereții unei săli) din jur câte o foaie de hârtie. Fiecare conține câte un cuvânt sugestiv pentru tema de discuție aleasă. După ce se reunește grupul, tinerii vor trebui (recomandabil în liniște) să meargă unul câte unul la fiecare “copac” și să formuleze câte o frază cu cuvântul pe care îl găsesc acolo. La întoarcere, fiecare tânăr va avea pe foaia sa mai multe fraze.

De aici pornesc discuțiile. Pe rând vor citi ceea ce au compus, vor argumenta, vor întreba și.... în cele din urmă întregul grup trebuie să aleagă cele mai reprezentative propoziții pentru a forma un mic text pe tema de discuție aleasă.

Cuvinte ce pot fi folosite: viață, educație, joc, timp liber, asistență medicală, asistență juridică, opinie, muncă, școală, timp liber, odihnă, alegere, familie, afecțiune, iubire, sănătate, etc.

Discuții în grupuri mici – metodă de dezbatere

Este poate cea mai cunoscută și mai folosită metodă de animare. În cadrul incubatoarelor de voluntariat a fost folosită după vizionarea filmului *The Company*, temele de discuție fiind inspirate din subiectul filmului. Adolescenții se grupează în trei grupuri și, timp de 15-25 minute (timpul depinde foarte mult de nivelul de coeziune al grupului și de deschiderea membrilor grupului) discută pe baza temelor indicate. Fiecare grup mic are un moderator de discuții, de obicei în persoana unuia din voluntari. La finalul discuțiilor se întocmește o concluzie a grupului mic (sub orice formă: idei principale, un cântecel, o poezie, o scurtă scenetă, un desen, etc.). Această concluzie este prezentată în grupul mare, reunit la final.

Atenție! Pentru această metodă sunt foarte importanți animatorii de grupuri mici. Aceștia trebuie să știe să faciliteze o discuție, să gestioneze situațiile în care un tânăr monopolizează discuția, sau în care un tânăr se deschide mai greu, să direcționeze discuția spre tema propusă.

Fundația Inimă pentru Inimă

Fundația Inima pentru Inimă / IPI, organizație non-profit, a fost înființată în 1997 în municipiul Râmnicu Vâlcea- România, cu scopul principal de a sprijini copiii și tinerii din sistemul de protecție a copilului aflat în dificultate, prin intervenție directă, prin promovarea drepturilor copiilor și tinerilor și contribuind la îmbunătățirea vieții lor.

În 1999 începe o colaborare strânsă cu Asociația „Bambini in Romania” Onlus din Milano, cu care de-a lungul anilor dezvoltă o gamă de servicii alternative la instituționalizare, anticipând și testând proiecte-pilot pentru România: prima rețea de case de tip familial (1999), Centre de socializare, Centre de zi și de prevenire a abandonului (primul centru de prevenire a abandonului copilului nou-născut a fost inițiat de către IPI în Râmnicu Valcea în anul 2000 și apoi în Brașov în anul 2004). Începând cu anul 2004, anul înființării centrului de prevenire a abandonului pentru copilul nou-născut din Brașov și până la 31 decembrie 2010, Centrul de Prevenire din cadrul Maternității Brașov a contribuit la soluția de 1049 de cazuri identificate în spitalul din Brașov, din care 804 au fost soluționate prin evitarea separării mamă-copil.

IPI creează și derulează programe și activități de petrecere a timpului liber, sport, excursii în natură și activități culturale.

Din 2000 colaborează cu InterCampus pentru sprijini integrarea socială a copiilor și a tinerilor vulnerabili prin sport. IPI acordă întotdeauna o atenție deosebită proiectelor de sensibilizare și informare a familiilor și a societății civile în general, prin crearea de programe de formare și întâlniri în școli, universități și locuri publice cu scopul creșterii gradului de conștientizare a capacităților parentale dar nu se limitează doar la acestea: seminarii privind prevenirea consumului de droguri, prevenirea traficului de ființe umane, protecția împotriva exploatării de orice gen inclusiv exploatarea sexuală; cursuri de formare privind adopțiile naționale și drepturile copiilor.

Fundația Inima pentru Inimă și-a menținut și extins de-a lungul anilor activitățile sale în domeniul social. Viziunea sa a fost orientată pentru a sprijini comunitatea locală, pentru a consolida sistemul de servicii sociale comunitare. Ultimii ani au adus participarea Fundației în

proiecte strategice de dezvoltare a sistemului de asistență socială și de evaluare a nevoilor grupurilor vulnerabile, printre care menționăm proiectul "Harta socială a județului Vâlcea - Instrumentul pentru dezvoltarea a sistemului de servicii sociale în județul Vâlcea. "

Pe scurt, proiectele în curs de desfășurare:

- Casele Surâsulul: Centrele rezidențiale de tip familial din Copacelu (până la 14 ani) și Goranu (pentru adolescenți cu vârsta între 14 și 19 ani) și apartamentele de tip social din Râmnicu Vâlcea (pentru tinerii în cu vârste de la 17 la 22 de ani). Beneficiarii provind din sistemul de protecție a copilului sau din familii aflate în situație de risc social. Echipa multidisciplinară sprijină beneficiarul pentru recuperarea socio-afectivă, printr-un proces de dezvoltare și întărire a stimei de sine și a competențelor sale sociale, acordându-i suportul necesar în vederea reintegrării în familie; în cazul în care nu este posibilă reintegrarea familială, tânărul este sprijinit pentru a-și putea începe o viață independentă în concordanță cu opțiunile și motivațiile proprii, va obține o diplomă și un loc de muncă.
- Centrele de zi din Copacelu –Râmnicu Vâlcea (copii între 3 și 6 ani) și orașul Ocnele Mari, județul Vâlcea (copii cu vârsta între 7 și 14 ani), municipiul Brăila (copii preșcolari) și orașul Măcin, județul Tulcea (copii preșcolari), pentru copii cu risc de abandon de către familiile cu vulnerabilitate socio-economică.
- Centrul de prevenire a abandonului din cadrul Maternității Brașov, care vizează sprijinul socio-psiho-economic acordat mamelor în situație de risc social.
- Centrele sportive Inter Campus
- "Economia socială - oportunități reale pentru o viață mai bună": *obiectivul general* al proiectului este de a contribui la dezvoltarea sectorului "economiei sociale în România, în partea de Sud-Vest, Sud-Est și Centru.

Tipuri de activități sociale Fundației Inima pentru Inimă:

- Centre de zi
- Centrele de socializare pentru copii și tineri
- Voluntariat la nivel național și internațional
- Cursuri de formare și specializare
- Programe de prevenirea abandonului a copilului
- Studii și de cercetări în domeniul serviciilor sociale

IPI respectă standardele naționale și europene, prin asigurarea unor intervenții personalizate pentru fiecare beneficiar, favorizează întotdeauna interesul superior al copilului și relația cu familia naturală și întreaga comunitate.

Resurse voluntariat

<http://www.nimeninupoatecrestesingur.eu/>

www.bambiniinromania.it

www.ipi.ro

www.voluntariat.ro

<http://www.voluntareuropean.ro>

www.provobis.ro

<http://www.tinact.ro/serviciul-european-de-voluntariat>

<http://www.voluntareuropean.ro/>

<http://blogunteer.ro/>

<http://www.federatiavolum.ro/>

<http://www.evoluntar.ro/>

<http://www.anpcdefp.ro/programe/tineret/serviciul/index.html>

<http://voluntarinlume.millenniumcenter.org/>

<http://nonformalii.wordpress.com>

